

••••• **FYRET FOR SIKKERHEDSFEJL**

... og reglerne skal overholdes:
Punktum, basta!

••••• **STEM OG BESTEM**

Snart er OK 2017 op
til medlemmerne

••••• **TRAVLE ELEKTRIKERE**

DEF-medlemmerne
knokler - men nok er nok

Nr. 2 · 2017

ELEKTRIKEREN

Medlemsblad for
Dansk El-Forbund

LÆRETIDEN SKAL VÆRE EN SUCCESOPLEVELSE

På virksomheden DI-Teknik tager man elektrikerlærlingene alvorligt. Thomas Skovvang Jensen er en af de lærlinge, der nyder godt af holdningen

PÅ JOBBET

Som tillidsrepræsentant har Jesper Petersen erfaret, at virksomheden gerne vil gøre noget ekstra for lærlingene. Her er han sammen med lærling Tobias Skovvang Jensen (forrest)

UDDANNELSE SKAL VÆRE EN SUCCES

Uddannelsesforløbet skal være en succesoplevelse. Det er holdningen på automationsvirksomheden DI-Teknik i Køge, som er uddannelsessted for 11 elektrikerlærlinge. De fleste er i gang med et forløb, hvor de har specialiseret sig i styring og regulering, og hvor de henter viden og kunnen fra varierede arbejdsopgaver med både små og store projekter. Journalist **Bodil Rohde** har talt med nogle af lærlingene, en tillidsrepræsentant samt deres HR-chef, og fotograf **Hanne Loop** har været forbi med kameraet.

Automation tiltrækker unge

DI-Teknik har fokus på automation og industrielle processer – og ingen problemer med at få nye lærlinge

Det er ikke svært for DI-Teknik i Køge at få nye lærlinge. De fleste kommer fra lokalområdet og København, og det er i høj grad virksomhedens speciale i automation og industriel el, der lokker.

Det fortæller elektriker Jesper Petersen, som er tillidsrepræsentant for DI-Tekniks cirka 70 elektrikere og 11 lærlinge. De arbejder i en af landets største automationsvirksomheder med i alt mere end 150 ansatte, og den leverer alt fra et samlet højspændingsanlæg til den mindste føler og med fokus på automation og industrielle processer – blandt andet i fødevarer- og medicinalindustrien, i petrokemiske virksomheder og på forsyningsanlæg.

– Vi laver meget forskelligt arbejde. Men det er helt sikkert automationen, som er spændende for mange lærlinge. Det giver mulighed for at arbejde med den nyeste teknologi inden for forskellige områder, og desuden er det en virksomhed med mange forskellige artede opgaver, siger Jesper Petersen.

Ansvar for højspænding

Jesper Petersens eget arbejde giver et godt billede af variationen i opgaverne. Han er ansat i højspændingsafdelingen og kører ud og laver eftersyn på koblingsstationer og transformere og står for de visuelle syn hos de kunder, hvor DI-Teknik har driftsaftaler og ansvaret for højspændingen.

– Det er mest hos store kunder, som har deres egne højspændingsanlæg. For eksempel har vi for nylig haft eftersyn på Rigshospitalet, hvor vi har gennemgået alle deres koblingsstationer og relæer, siger Jesper Petersen.

– Der er omkring 30 10 kV-transformere, hvorfra al strøm til Rigshospitalet kommer. Vores opgave er at lave eftersyn, og det sker hvert tredje år, mens hospitalet selv står for driften.

DI-Teknik har desuden eftersyn på Hvidovre Hospital hvert andet år. Her har Jesper Petersen for et par år siden også været med til at installere et stort ❖

Jesper Petersen: – Lærlingene får mulighed for at arbejde med den nyeste teknologiske udvikling inden for forskellige områder

- ❖ nød anlæg, så hospitalet selv kan lave strøm, hvis forsyningen svigter. Selvfølgelig sørger driften af strømforsyningen for hospitalet selv for.

Visuelt eftersyn

Jesper Petersen har lavet højspændingsarbejde i de seneste par år. Det handler både om installationer til de industrielle processer og om for eksempel visuelle eftersyn i de virksomheder, hvor DI-Teknik har driftstalen og dermed også ansvaret for vedligehold.

– Vi kommer normalt på visuelt eftersyn hver tredje måned og ellers, hvis der er behov. Her er der nogle ret forskelligartede opgaver, fortæller han.

– For eksempel hvis en transformator begynder at lække olie. Eller noget så banalt som udefrakommende planter, der er vokset ind i beklædningen på væggen og ind over transformeren. Så kommer vi og fjerner dem.

En af de virksomheder, hvor Jesper Petersen også har sin gang, er Hovedstadsområdets Forsyningsselskab. Her laver han og kollegerne blandt andet eftersyn på forsyningsselskabets 10 kV-transformere til 400 V. I alt har han 25-26 offentlige og private virksomheder, hvor der skal laves store eftersyn med faste mellemrum.

Ekstra til lærlingene

Jesper Petersen har selv været hos DI-Teknik i 11 år, og i de seneste syv år har han været tillidsrepræsentant for elektrikerne. Undervejs er det også lykkedes at score nogle ekstra kroner til lærlingene.

– De får 7 kr. mere i timen på overenskomstlønnen. Det er ikke meget, men det viser da, at virksomheden gerne vil gøre noget ekstra for lærlingene. De bliver også sendt til Jylland for at gå på Den jydsk Haandværker-skole i Hadsten, fordi den efter ledelsens og HR-afdelingens vurdering er den bedste skole, siger han. ■

Phillip Falkenløve Kaaber: – For mig var det helt rigtigt at komme i lære her

Nu med fast grund under fødderne

Fabriksoperatør, markedsøkonom, lydmand, roddie og heavymusiker – og så var tiden inde til at blive elektrikerlærling

– Jeg er mest interesseret i de industrielle processer. Derfor har jeg også valgt at specialisere mig i styrings- og reguleringsteknik.

Phillip Falkenløve Kaaber er elektrikerlærling hos DI-Teknik i Køge. Allerede i gymnasietiden var han arbejdsdrenge i det daværende DANA-teknik, som senere blev til DI-Teknik, og her søgte han ind som lærling i 2013.

Det var efter seks år som blandt andet operatør på en fabrik, en markedsøkonom-uddannelse, en tid som lydmand og roddie for forskellige

bands og som turnerende musiker i heavybandet Vanir. Men så var det også tid til at få fast grund under fødderne, og uddannelsen skulle have noget med teknik at gøre.

Helt rigtigt sted

– Så jeg ringede til DI-teknik og spurgte, om de kunne bruge sådan én som mig som lærling. Det kunne de, så jeg tog grundforløbet og kom i lære, fortæller Phillip Falkenløve Kaaber.

– Grunden til, at det blev DI-Teknik, var, at virksomheden er total-

leverandør i forbindelse med automation og industriel el. For mig var det helt rigtigt at komme i lære her, hvor elfaget kan kobles med de industrielle processer.

På Blue Point Pellets

Gennem længere tid har Phillip Falkenløve Kaaber haft sin gang på Blue Point Pellets i Køge, som producerer træpiller. Virksomheden har tidligere været ejet af Vattenfall, der for nogle år siden stoppede produktionen og lukkede fabrikken. I dag er den ejet af Blue Ocean, som har startet produktionen igen.

– Her fungerer jeg som serviceelektriker. Jeg har været med til at genopbygge og ombygge produktionsanlægget til den nuværende form, og nu laver jeg service og vedligehold på anlægget.

– Der er meget, som skal serviceres, efter at fabrikken har været lukket, og der bliver skiftet hundredvis af komponenter. Det er det gamle produktionsanlæg, der bliver brugt, men der er også for eksempel blevet bygget et stort anlæg med naturgasbrændere, som bruges til det anlæg, hvor træflisen bliver tørret, fortæller Phillip Falkenløve Kaaber.

Erfaringer og variation

De tidligere erfaringer som operatør på en fabrik kommer også den nuværende lærling til gode i arbejdet på Blue Pellets.

– Jeg kan hjælpe operatørerne her med at få tingene til at glide. Fra min egen tid som operatør har jeg fået en viden med om den industrielle proces. Blandt andet om, hvordan pumper opfører sig, hvordan opvarmningen af forskellige emner fungerer, og hvad der sker med lufttransporten osv., siger han.

– Men jeg er også ude på andre opgaver og har for eksempel været med på genopbygninger af en del maskinanlæg, som af forskellige årsager er blevet brandskadede. DI-Teknik har også eget tavleværksted, hvor jeg arbejder indimellem.

Aften-åbne værksteder

DI-Teknik uddanner kun industri-elektrikere, og Phillip Falkenløve Kaabers uddannelse forløber på 'den gamle måde'. Det vil sige 4 ½ år med en fastlagt uddannelse, som også omfatter fire gange ti uger på Den jyske Haandværkerskole i Hadsten.

– Det er en internatskole, og det er rigtig lækkert. Den store forskel i forhold til andre skoler er, at værkstederne her også er åbne om aftenen. Vi kan bruge dem også efter, at underviseren er gået hjem sidst på eftermiddagen, siger Phillip Falkenløve Kaaber.

– Når vi er i gang med vores projekter, bliver vi der jo tit og fortsætter til hen på aftenen. Så vi har gode muligheder for at grave os dybere ned i pensummet.

Lærling på barsel

Når Phillip Falkenløve Kaaber er færdig med sin uddannelse sidst på året, kan han se tilbage på et lidt usædvanligt lærlingeforløb.

– Sidste efterår blev jeg far til en lille dreng, som hedder Mads. Så jeg havde to ugers barselsorlov og fik lov til at holde yderligere tre ugers orlov, fortæller han.

– Det skubber mit uddannelsesforløb lidt, fordi jeg skal have det fulde antal timer for at få svendebrevet. Men det har været en dejlig oplevelse at få en søn, og det har været helt fantastisk at være på barsel med ham. ■

Lærling med muligheder

Thomas Skovvang Jensen er ikke meget for at sidde stille. Han vil helst være fysisk aktiv, og det passer fint med at være elektrikerlærling

Det er spændende, at der er mange muligheder og meget at fordybe sig i. Den vurdering leverer Tobias Skovvang Jensen efter tre år som elektrikerlærling hos DI-Teknik i Køge.

Han valgte faget efter først at have taget en handelsuddannelse og efter syv måneder i Beredskabsstyrelsen på Bornholm. Men det med handel var ikke rigtig noget for et meget fysisk aktivt ungt menneske, som har dyrket både springgymnastik, roning, skiløb og andre former for sport og motion, og som med egne ord har svært ved at sidde stille.

– Men jeg har altid været interesseret i elektronik, og via en kammerat, der er elektriker, kom jeg til at snuse til faget. Så jeg tog grundforløbet, og eftersom jeg er født og opvokset i Køge, var det oplagt at søge ind hos DI-Teknik, siger Tobias Skovvang Jensen.

Varieret lærlingeliv

– Jeg havde også hørt meget godt om deres lærlingeforhold, og at man ikke skulle gå og lave det samme i fire år, og det viste sig at være rigtigt. Der er mange forskellige opgaver, og som de andre lærlinge her, der er startet før den nye uddannelsesreform, har jeg specialiseret mig i styring og regulering.

DI-Teknik er en af landets største automationsvirksomheder og er totalleverandør inden for både projektering, dimensionering, programmering, installation og servicering. Virksomheden har også leveret installationsarbejde i for eksempel boliger, og det var her, at Tobias Skovvang Jensen startede sit varierede lærlingeliv.

– Min første opgave i praktiktiden var installationsarbejde. Jeg kørte ud med et par af kollegerne og skiftede stikkontakter og stoffledninger og istandsatte installationer, når folk flyttede ud af lejligheder i for eksempel boligforeninger. Det var introduktionen til faget, fortæller han.

Lakrids-projekt

– Efterfølgende har jeg blandt andet også været på ...

••• Blue Point Pellets-fabrikken i Køge, hvor der blev lavet et dampanlæg til brug ved tørring af træflis. Her var jeg omkring tre måneder, og det var rart at gå fast et stykke tid sammen med nogle kolleger og få en fornemmelse af det hele.

Den fornemmelse fik Tobias Skovvang Jensen også, da han efter sit seneste skoleophold på Den jydsk Haandværkerskole sammen med en lærlinge-kollega fik mulighed for at lave et projekt på Haribo Lakrids i Faxe.

– Det var en kollega, som jeg lige havde været på skole med. Vi var sammen tovholdere på et projekt, hvor der skulle sættes nogle tavler og styring til elmotorer op, og det gik fint, siger han.

På Riget i Glostrup

Det tidligere Glostrup Hospital er fusioneret med Rigshospitalet og udbygges nu med et nyt neurohabiliteringshus, som skal stå

færdigt i 2018. Det stiller store krav til hospitalets kølekapacitet, og her har Tobias Skovvang Jensen været med på arbejdet med etableringen af et nyt kølelingsanlæg.

– Vi har to projekter på hospitalet. Det ene er installation af generatorstationer til højspænding, og det andet er etablering af kølelingsanlægget, fortæller han.

– Det er foregået i kælderen under hospitalet, og her er der sat to køle-ringe op – den ene til fremløb og den anden til returløb. Her har jeg været med til at sætte flowmålere, trykmålere og temperaturmålere op omkring kølelingene.

Hvad de kommende projekter bliver, ved Tobias Skovvang Jensen ikke på forhånd. Men han er sikker på ikke at komme til at sidde stille ... ■

Fysisk aktivitet og interesse for elektronik – det er den korte beskrivelse af Tobias Skovvang Jensen

Her er døren altid åben

Hos DI-Teknik hænger uddannelse og succes sammen, og lærlingene skal lære mange forskellige mennesker at kende

– Lærlingene ved, at døren altid er åben her, og hvis der er problemer, så løser vi dem. Det handler om, at begge parter har en succesoplevelse af et uddannelsesforløb.

Sådan siger Jørgen Bagger, HR- og arbejdsmiljøansvarlig hos DI-Teknik. HR står for human resource, og han er desuden ansvarlig for lærlingene, og det er hans dør, der altid står åben for dem.

– De fire-fem år, de er hos os, er lang tid, og for de unge er det jo nærmest et helt liv. Så det er vigtigt, at vi har et godt forhold til dem, og de kan gå til deres elektrikerkolleger og tillidsrepræsentant, hvis de har brug for det.

Industrielle processer

DI-Teknik har ti elektrikerlærlinge plus en lærling, som deles med to andre virksomheder. De fleste er i gang med den 4½-årige uddannelse, som den så ud, inden den nye uddannelsesreform trådte i kraft.

De uddannes som styrings- og reguleringselektrikere med industrielle processer og automation som speciale. Fælles for dem er, at de i løbet af praktiktiden får et varieret kendskab til industrielle processer.

– Ud over den faglige uddannelse handler det også om, at lærlingene skal lære at arbejde sammen med andre. Det er meget vigtigt, og derfor sørger vi for, at de bliver flyttet rundt og lærer mange forskellige mennesker og kunder at kende. Uddannelsen er jo lige så meget en personlig som en faglig udvikling, siger Jørgen Bagger.

Modul-valg

Efter uddannelsesreformen har alle elektrikerlærlingene et fælles grundskoleforløb på 16 uger og kan derefter specialisere sig alt efter, hvilke moduler de vælger. DI-Teknik har ifølge Jørgen Bagger lagt sig fast på nogle af modulerne, som har med industrielle processer at gøre.

DELE-LÆRLING

DI-Teknik deler en lærling med MAN Diesel & Turbo og DISA Industries A/S. Ordningen startede 2. januar i år på initiativ af brancheorganisationen Danske Maritime, og de tre virksomheder har givet hinanden håndslag på at etablere et pilotforsøg med en formaliseret deleordning for lærlinge.

– Den betyder, at vi har lærlingen hos os cirka en tredjedel af tiden. Der er kun en af virksomhederne, der har en uddannelsesaftale med lærlingen, og det er MAN, oplyser Jørgen Bagger, HR- og lærlingeansvarlig hos DI-Teknik.

– Formålet med deleordningen er at få skabt ekstra lærlingepladser. MAN ønskede en lærling, men kunne ikke selv varetage hele uddannelsesforløbet. Derfor blev vi – DI-Teknik og DISA – spurgt, om vi var interesseret i en deleordning, og det var vi. For lærlingen er det en unik mulighed for at komme ud og se nogle forskellige arbejdspladser og -områder.

– Når lærlinge skal arbejde inden for vores område, vil vi gerne have, at de vælger moduler, som har med industrien at gøre. Vi har valgt tre moduler til vore lærlinge, fortæller han.

– På Modulniveau 1 er det netværks- og data-kommunikation og automatiske anlæg på maskiner, og på Modulniveau 2 er det styring og regulering af automatiske anlæg og kommunikationssystemer på automatiske anlæg. Når de når frem til Modulniveau 3, er det Integration af SCADA og procesanlæg eller teknisk projekt- og entreprisstyring og begge dele på højniveau. Men der kan selvfølgelig varieres lidt i modulerne.

En af lærlingene på DI-Teknik er på EUX-uddannelsen, som er den kombinerede erhvervs- og gymnasiale uddannelse. Den varer lidt længere, og vedkommende er godt halvvejs gennem uddannelsen.

Skoletid i Jylland

Skoletiden foregår i Jylland. Virksomheden har valgt at bruge Den jyske Haandværkerskole i

Hadsten, som er en internatskole, og her er lærlingene på fire ti-ugers ophold i løbet af uddannelsen.

– Et er, at vi skal sørge for, at lærlingenes praktikmål opfyldes. Men vi har også en forpligtelse til at finde den bedst mulige skole. Derfor har vi valgt Den jyske Haandværkerskole, siger Jørgen Bagger.

– Det er samtidig en stor fordel, at det er en internatskole, hvor lærlingene undervises og bor i alle ti uger bortset fra weekenderne, hvor de tager hjem. Her kan de også fordybe sig i pensummet om aftenen, hvor værkstederne er åbne. Desuden får de et nyt og andet netværk, og det er efter vores mening guld værd.

Jørgen Bagger kommer så vidt muligt på besøg ved afslutningen af hvert skoleophold for at se, hvad lærlingene er blevet undervist i og kan præstere. De udgifter, der er forbundet med, at lærlingene skal til Jylland, dækkes af DI-Teknik. ■

HR-chef Jørgen Bagger og elektrikerlærling Phillip Falkenløve Kaaber ser ud til at være enige om, at lærlinge skal have succesoplevelser